

Yttrande över promemorian Ett utökat arbetsskadeskydd vid smitta av samhällsfarlig sjukdom

Arbetsgivarverket begränsar sitt yttrande till sådant som rör frågor av arbetsgivarpolitisk karaktär.

I promemorian lämnas förslag till ändringar i förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och personskadeskydd. Förslagen innebär en utökning av försäkringsskyddet för den som i sitt arbete smittas av en sjukdom som är klassad som samhällsfarlig enligt smittskyddslagen. Den föreslagna förändringen innebär att alla som ådragit sig en smitta av en samhällsfarlig sjukdom i arbetet omfattas av arbetsskadeförsäkringen, oavsett vilken arbetsplats eller vilka arbetsuppgifter individen har. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 31 mars 2022 och gälla retroaktivt på skador som har inträffat före ikraftträdandet.

För att en sjukdom ska klassificeras som samhällsfarlig ska den, enligt smittskyddslagstiftningen, vara allmänfarlig och kunna innebära en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner. En sådan klassificering innebär att det blir möjligt att införa extraordinära smittskyddsåtgärder till skydd mot spridning av den samhällsfarliga sjukdomen.

Arbetsgivarverket anser att arbetstagare som blir skadade eller sjuka av sitt arbete ska ha ett bra skydd genom den allmänna sjukförsäkringen och genom kollektivavtal på området. Enligt Arbetsgivarverkets mening är det dock inte självklart att de sjukdomar som klassificeras som just samhällsfarliga även bör omfattas av arbetsskadeskyddet oavsett vilken arbetsplats eller vilka arbetsuppgifter individen har, alltså oavsett vilken risk för smitta själva utförandet av arbetsuppgifterna medför.

En utvidgning av arbetsskadeskyddet på det sätt som föreslås i promemorian riskerar, enligt Arbetsgivarverkets bedömning, att medföra ett stort antal

arbetsskadeanmälningar där det är oklart om sambandet med smittan är kopplat till själva utförandet av arbetsuppgifterna eller till en smittad kollega, då smittan lika gärna hade kunnat ske på annan plats än arbetsplatsen. Vid en utbredd smitta av en samhällsfarlig sjukdom, som under nu pågående pandemi med covid-19, skulle troligen förändringen innebära svårutredda arbetsskadeprövningar för Försäkringskassan när det gäller om det finns övervägande skäl som talar för att smittan har ådragits i arbetet eller inte.

Arbetsgivarverket saknar en grundligare utredning och konsekvensanalys kring effekterna av den föreslagna utvidgningen av arbetsskadeskyddet när smittan inte längre behöver vara kopplad till själva utförandet av särskilda arbetsuppgifter. Smitta som kan ha överförts från till exempel en kollega eller någon annan person som vistas i samma lokal kan lika väl ha skett på annan plats än arbetsplatsen eller utanför arbetstid. Enligt Arbetsgivarverkets mening riskerar detta att i praktiken innebära en utvidgning av arbetsskadeskyddet till situationer som det inte var tänkt att hantera. Enligt Arbetsgivarverkets bedömning finns det även en risk att de svåra gränsdragningarna i arbetsskadeprövningarna kan leda till mer godtyckliga beslut, vilket i sin tur kan bidra till att minska rättssäkerheten i systemet. Arbetsgivarverket saknar ett resonemang och en konsekvensbedömning kring ovanstående i promemorian.

Den föreslagna utökningen av arbetsskadeskyddet riskerar även att medföra en ökad administrativ börda för arbetsgivare i form av en mycket stor mängd arbetsskadeanmälningar. Enligt Arbetsgivarverkets mening saknas ett resonemang kring vilka sådana konsekvenser förändringen skulle medföra för arbetsgivare under perioder med hög smittspridning av en samhällsfarlig sjukdom, både under nuvarande pandemi och eventuella kommande. Arbetsgivarverket saknar även en konsekvensbedömning när det gäller hur arbetsgivares administrativa börda påverkas av att förändringen föreslås gälla retroaktivt utan tidsbegränsning.

Enligt Arbetsgivarverket behöver frågan om ett eventuellt utökat arbetsskadeskydd vid smitta av en samhällsfarlig sjukdom utredas vidare och ytterligare konsekvensanalyser behöver göras. Detta skulle förslagsvis kunna omhändertas inom ramen för den utredning som nu har fått i uppdrag att göra en översyn av arbetsskedeförsäkringen (S2021:11). Med anledning av ovan resonemang avstyrker Arbetsgivarverket förslaget i dess nuvarande utformning.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Gunnar Holmgren. I den slutliga handläggningen deltog socialförsäkringsexpert Hanna Larsson, föredragande. I ärendets slutliga handläggning deltog även enhetscheferna Lars Andréén, Ulrika Atterfors, Anna Falck, Åsa Krook och Hedda Mann.

Gunnar Holmgren

Hanna Larsson